

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XVII. Lucius III. (a) Rapulensi Episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

sponsalia de futuro per matrimonium de presenti; peccat tamen sic contrahens, quia qui Petro centum debet, quamvis Deo mille solvat, non satisfacit Petro; & ita qui juravit cum muliere contrahere matrimonium, cum illi debitor sit, non satisfacit religionem ingrediendo, licet perfectior sit religionis status; quia contrahere matrimonium est in obligatione, religionem verò ingredi in voluntate. Sed hæc etiam interpretatio convincitur ex eo; nam si ab sponsalibus, etiam juramento firmatis, licet rescire ex justa causa, ut supra probavi *cap. 2.* etiam ob ingressum religionis licebit ab sponsalibus discedere; cum etiam matrimonium ratum justè dissolvatur per ingressum religionis, *cap. ex publico, de con-*

vers. conjug. Quare his, & aliis solutionibus omiſſis, dicendum est cum Barbosa in *cap. 3. de jurejurand. num. 69.* Basilio lib. 12. de *matrim. cap. 12. §. 3. & cap. 10.* Suario tom. 2. de *relig. lib. 2. de juram. Moneta de commut. cap. 5. num. 24.* in presenti sponſum tantum proposuisse religionem ingredi, non autem eum ingressum fuisse: unde inter moras deliberationis tenebatur sponsalia juramento firmata adimplere, nec ipse religionem ingredi tenebatur; unde ait Alexander III. tutius esse contrahere matrimonium, & postea religionem ingredi, potius quam in ipsa deliberatione ingressus religionis persistendo, perjuri reatum incurere, ut jam probavi in *d. cap. ex parte, de convers. conjug.*

CAPUT XVII.

Lucius III. (a) *Rapulensi Episcopo.*

Requisivisti à nobis tua fraternitas, quæ censurâ compelli debeat mulier, quæ jurisjurandi religione neglectâ nubere renuit cui se nupturam interposito (b) juramento firmavit? Quæſisti etiam, utrum ea, cujus (c) vir matris totum polluit, ad alia vota, cum mater fieri desideret, viro possit vivente transire. Ad quæ tibi breviter duximus respondendum, quod mulier, quæ se nupturam juravit, cum libera debeant esse de jure matrimonia, (d) monenda est potius, quam cogenda, maximè cum coactiones difficiles soleant exitus habere frequenter. Illa sanè, cujus vir cum matre adulterium & incestum commisit, nec viro suo conjungi carnaliter, nec eo vivente cum alio matrimonium inire debebit.

NOTÆ.

1. (a) *Rapulensi.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc titulo. cap. 12.* in cujus notis Antonius Augustinus reponit *Crapulensi*: Gujaciis *hic*, retinet *Rapulensi*, & asserit esse Ecclesiam Cathedralē in Apulia. Sed certè talis Ecclesia non extat in geographia sacra, edita à Carolo à Sancto Paulo; nec inter Ecclesias, quarum seriem refert Ughellius in *Italia sacra*: quare credo legendum esse, *Ravellensi*; Ravellum enim est urbs Italiae, ut post Carolum Sigonium refert Ughellius tom. 1. *Italia, part. 2. fol. 98.* habet Ecclesiam Cathedralē B. Virginis Assumptioni dicatam, cujus Præsuli Constantino dicto missa est præſens Decretalis.

2. (b) *Interposito juramento.*] Ut plerumque fieri contingit, *capite 2. 4. & 5.* & passim hoc titulo, & *tit. sequenti, cap. si quis desponsam 27. quest. 2.* Ut quemadmodum alia pactio firmantur juramento, *l. jusjurandum, ff. de operis libert. capite cum contingat, de jurejurand.* ita etiam & sponsalia; cujus juramenti in spon-

salibus adducti exemplum extat apud Ovidium *Epistola 18.* De Aconio, qui cum ob generis imparitatem non auderet in uxorem petere Cydippeam, cujus amore tenebatur captus, illam commentus est fraudem, ut ab ea juramentum nuptiarum extorqueret, scripsitque in pomo versus hos, vel similes:

*Juro tibi sanè per mystica sacra Diana,
Me tibi venturam comitem, sponsamque futuram:*

Quod cum fecisset; agnovit fidem conjugii indissolubilem dedisse his sequentibus versibus.

*Conjugium, pactamque fidem, non crimina posco;
Debitus ut conjunx, non ut adulter amo.
Verba licet repetas, qua demptus ab arbore fetus
Pertulit ad castas, me jacente manus:*

*Invenies illic ad te jura esse quod opto,
Ni tibi cum verbis excidit illa fides.*

(c) *Vir matris torum polluit.*] Hanc secundam partem omisit Raymundus, & eam disputabimus in *cap. 1. de eo, qui cognovit consanguin.*

(d) *Monenda est.*] Hæc verba & textum exposui in *cap. 2. hoc titulo.*